

Саха өрөспүүбүлүкэтин «Ньурба оройуона» муниципальной оройуонун
«Туллукчаан» оҕо уһуйаана – оҕону сайыннарар киин

Оскуолаҕа барыан иннинээнни саастаах оҕолорго
тылы сайыннарыы дьарыгын технологической картата

Иитээччи: Николаева И.Е.

Муус устар ый, 2023с.

Сыала: О5о билиитин ханаты, чинэтии. Толкуйдуур дьобуру сайыннары.

Соруктара:

- үөрэтии: - тылы суьуеххэ араарарга эрчийии;
 - этии онорорго эрчийии;
 - о5о тылы чуолкайдык этэрин ситиһии.
- сайыннары: - тыл саппааһын байытыы;
 - о5о толкуйдуур дьобурдарын сайыннары;
 - айар дьобурун сайыннары.
- иитии: - о5о элбэқи билэр – көрөр бақатын иитии;
 - бэйэ -бэйэқэ көмөлөсүһүү.

Туттуллар тэриллэр: эрэһиинэ мээчик, дорқооннору бэлиэтиир фишкалар, презентацияқа этии, кэпсээн толкуйдуур хартыыналар, уруһуйдар.

Этапгара	Ис хобооно	Оқолор	Тутгуллар тэрил
1. Хомуллуу	<p>Оқолоор, бүгүн биһиэхэ ыалдыттар кэлбиттэр. Дорооболоһуоххайын. Кинилэр эһигини оскуолаҕа барарга төһө бэлэмнитин көрөллөр. Чэ эрэ, оқолоор, оскуола туһунан төһө билэргитин билигин бэрэбиэркэлиэхпит:</p> <ul style="list-style-type: none"> - үөрэнэр дьиэ туох диэн ааттанарый? - дьыл ханнык кэмигэр оскуолаҕа баралларый аан маннай? - оқолор үөрэнэр хосторо туох диэний? - оскуолаҕа үөрэнэр оқолор кимнээх диэннэрий? - кылааска баар оқолор остуоллара туох диэн ааттанарый? - оттон оқолору ким үөрэтэрий? - учуутал туохха суруйарый? - доскаҕа тугунан суруйарый? - үөрэнэр кинигэ туох диэн ааттанарый? - оскуолаҕа урок сағаламмытын хантан билэбитий? - перемена диэн тугуй? 	<p>Үтүө сарсыарданнан.</p> <p>Оскуола Күһүн Кылаас Үөрэнээччилэр Парта Учуутал Доскаҕа Мельнан Учебник Звонок Сынньанар кэм</p>	Презентация
2. Ыалдыт кэлээһинэ	<p>Оқолоор, эһиги номнуо улаатан оскуолаҕа бараргыт чугаһаабыт, ууйаанна уруһуйдуурга, суоттуурга, суруйарга онтон да атынна үөрэннигит. Онон эһиги элбэҕи билэн-көрөн оскуолаҕа бараарга бэлэмнит дии? (Ааны тонсуйаллар, иитээччи баран көрөр. Сардаана кыыс сүүрэн киирэр. Рюкзактаах. Ытыыр.)</p> <p>Мин аатым Сардаана диэн, сааһым алта. Мин тоҕо ытыырбын билэҕит дуо? Миигин учууталлар оскуолаҕа ылбаһыт диэтилэр. Тугу да билбэт, сатаабат үһүбүн. Сымыйалара. Мин сатаан мэниктиибин, оонһуурдарбын ыһабын, кинигэлэри марайдыбын. Оқолоор, эһиги оскуолаҕа бараары сылдыаҕыт дуо? Элбэҕи билэҕит дуо? Миигин үөрэтэҕит дуо? (Кыыс үөрүүтүттэн ыстаналыыр)</p>	<p>Суох.</p> <p>Оқолор Сардаанаҕа көмөлөһүөх, үөрэтиэх буолаллар</p>	Оскуолаҕа кэтэр форма, маҕан бантиктар.
3. Дорҕооннор	<p>Чэ, оччоқуна үөрэхпитин сағалыахха. Бу миэхэ туох эрэ баар (рюкзакыттан алфавиты хостуур). Оқолоор бу тугун билэҕит дуо? Манна туохтар сурулла сылдыалларый? Оттон букваларыбытын санардахпытына туох буолалларый? Дорҕооннорбут хас араастаахтарый? Ханныктарый? Ханнык аһаҕас дорҕооннору билэҕитий? Аһаҕас дорҕоон хайдах фишканнан бэлиэтэнэрий? Оттон</p>	<p>Алфавит Буквалар Дорҕоон 2: аһаҕас уонна бүтэй Кыбыл 4 мундук,</p>	Дорҕооннору бэлиэтиир фишкалар

	ханнык бүтэй доржооннору билэжэтий? Бүтэй доржоон хайдақынан бэлиэтэнэрий? Оттон бу тоогу бэлиэтирий? Ханнык дифтоннары билэжэтий? Экранна урууытары көрөн ханнык доржоонон тахсалларын этин эрэ. Оқолор биһиги буквалары көрөбүт уонна суруйабыт дии. Оттон доржооннору хайыбыты? Оттон буквалартан биһиги сангарар тылларбыт тураллар дии.	от күөх төкүнүк. Дифтонг. ЫА ҮӨ ИЭ УО О, А, Э Сангарабыт уонна истэбит	
4. Сүһүөххэ араары	Оттон тыллары сүһүөххэ сатаан арааразыт дуо? Мин эппит тылларбын сүһүөххэ арааран иһитиннэрин эрэ. - учуутал - тэтэрээт - уруучука - харандаас - киистэ - дневник - үөрэх - будильник - остолобуой	Оқолор тыллары ытыс таһына таһына сүһүөххэ араараллар уонна хас сүһүөхтээжин этэллэр.	
5. Хамсаныылаах сынньалан	А-а атаһытынан хаамабыт, Ы-ы ытыһытын таһынабыт, Ө-ө өрүтэ ыстанабыт. И-и илиибитин уунабыт. О-о оройбутун тонсунабыт, Э-э эриллэннээн ылабыт.	Иитээччи сангарарын истэн, хамсанарын көрөн үтүктэллэр.	
6. Антонимнар	Оқолоор, аны тогүрүччү турун эрэ. Мин ортотугар туран эһиэхэ мээчик бырақан биэриэм уонна тыл этиэм. Ону эһиги ол тыл утарытын этиэхтээххит. Холобур, онорор – алдыатар. Өйдөөтүгүт? Сағалыыбыт: Хорсун – куттас Кэтит – синньигэс Күлэр – ытыыр Кураанах – иньчэҕэй Сырдык – харана Үөрбүт – хомойбут Күнүс – түүн Дирин – чычаас Кыһын – сайын	Оқолор мээчик хаба – хаба утары өйдөбүллээх тылын этэ – этэ төптөрү бырағаллар	Мээчик

	<p>Күһүн – саас Огорор – алдыатар Кэтэр – устар Үөрбут – хомойбут Кырдык – сымыйа Минньигэс – аһы Маладыастар. Билигин баран миэстэбитигэр олоробут.</p>	<p>Миэстэлэригэр баран олороллор</p>	
7. Этии толкуйдааһын	<p>Буквалартан тыллары тахсаллар, оттон хас да тылы холбоотохпуна туох буоларый? Билигин экраны көрөбүт уонна этии толкуйдуубут.</p>	<p>Этии Уруһуйдары көрөн этии толкуйдаабыт оҕолор илиилэрин уунан туран баран эппиэттииллэр</p>	<p>презентация</p>
8. Кэпсээн айыы	<p>Оҕолоор, оттон этиилэри холбоотохпуна туох тахсарый. Аны билигин хартыналары көрөн кылгас кэпсээн толкуйдуубут. 3 оҕо кэпсэттэрэбит. Ыарықаттахтарына атын оҕолор көмөлөһөллөрүгэр көрдөһөбүт.</p>	<p>Кэпсээн.</p>	<p>презентация</p>
9. Түмүк	<p>Оҕолоор, этиги олус өйдөөх эбиккит. Мин бүгүн энигиттэн элбэҕи биллим (кыыс олус диэн үөрэр). Оскуолаҕа баран тугу билбиппин кэпсиэм учууталларга. Баҕар оччоҕуна миигин эмиэ энигини курдук оскуолаҕа үөрэнээччиннэн аны күһүн ылыахтара. Көрсүөххэ дылы оҕолоор (Сардаана сүүрэн тахсар. Иитээччи киирэр). Хайа, оҕолоор, киирэн иһэн Сардаананы көрүстүм дии. Үөрбүт аҕай. Ити айылаах туохтан үөрдө? Сардаанабыт барда биһиги эмиэ ыалдыттарбытын кытта быраһаайдаһаххайын.</p>	<p>Биһиги кинини үөрэттибит. Оскуолаҕа үөрэнж бараары үөрбүт. Көрсүөххэ диэри.</p>	